

Ontwerpbesluit

Codebesluit niet gebruikte transportrechten (GOTORK)

Ons kenmerk : ACM/UIT/605846
Zaaknummer : ACM/22/180812
Datum : 18 oktober 2023

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van [datum ondertekening], kenmerk definitieve besluit tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende het verlagen van het gecontracteerd transportvermogen van aangeslotenen

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998;

Besluit

Artikel I

Artikel 7.18, komt te luiden:

1. De netbeheerder treedt in overleg met een aangeslotene die beschikt over een aansluiting op een middenspanningsnet dan wel een hoogspanningsnet indien:
 - a. de desbetreffende aangeslotene gedurende 12 maanden gebruik maakt van ten hoogste 50% van het gecontracteerd transportvermogen of wanneer hij 1 MW of meer van zijn gecontacteerd transportvermogen niet benut; en
 - b. de desbetreffende aansluiting is gelegen in een congestiegebied als bedoeld in artikel 9.9, eerste lid.
2. Na het in het eerste lid bedoelde overleg stelt de netbeheerder vast of binnen een redelijke termijn van in beginsel 12 maanden het niet benutte deel van het gecontracteerd transportvermogen alsnog door de aangeslotene gebruikt zal worden. De netbeheerder betreft hierbij ten minste:
 - a. de prognoses als bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, onderdeel e, of artikel 13.14, eerste lid, onderdeel b, of de prognoses als bedoeld in artikel 13.11, eerste lid, onderdeel e, of artikel 13.13, eerste lid, onderdeel b;
 - b. de realisatievordering van de geplande installatie; of
 - c. het in het eerste lid bedoelde overleg.
3. Indien de netbeheerder op grond van het tweede lid vaststelt dat het niet benutte deel van het gecontracteerd transportvermogen niet binnen een redelijke termijn gebruikt gaat worden, past de netbeheerder het gecontracteerd transportvermogen aan naar de kW_{max} van de voorafgaande 24 maanden of, indien dit hoger is, naar de waarde die de aangeslotene op grond van de prognoses als bedoeld in artikel 13.11, eerste lid, onderdeel e of artikel 13.13, eerste lid, onderdeel b, of als bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, onderdeel e, of artikel 13.14, eerste lid, onderdeel b, dan wel artikel 13.11, eerste lid, onderdeel e of artikel 13.13, eerste lid, onderdeel b aannemelijk kan maken.
4. De in het derde lid bedoelde verlaging gaat in op het moment van aanpassing.

5. Na een verlaging als bedoeld in het derde lid kan, indien nog steeds sprake is van de situatie als bedoeld in het eerste lid onderdeel b, het gecontracteerd transportvermogen verhoogd worden, indien de aangeslotene hier om verzoekt conform artikel 24, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, en de aangeslotene op grond van de prognoses als bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, onderdeel e, of artikel 13.14, eerste lid, onderdeel b, dan wel artikel 13.11, eerste lid, onderdeel e of artikel 13.13, eerste lid, onderdeel b, aannemelijk kan maken de verzochte waarde voor het gecontracteerd transportvermogen nodig heeft.
6. Dit artikel is niet van toepassing op aansluitingen:
 - a. van vitale processen zoals gepubliceerd door de Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid met uitzondering van elektriciteitsproductie-installaties;
 - b. van installaties van de Dienst Justitiële Inrichtingen, ziekenhuizen en openbaar vervoersbedrijven waarbij het substantieel en ongepland wijzigen van het beschikbare transportvermogen direct van invloed is op het functioneren van maatschappelijke voorzieningen; en
 - c. waarvoor geldt dat de aangeslotene kan aantonen dat een deel van het gecontracteerd transportvermogen slechts incidenteel en onverwacht kan worden aangesproken voor vanuit bedrijfsvoering of de technische veiligheid van de installatie onvermijdelijke en niet beïnvloedbare piekbelastingen.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,
Datum:

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u tegen dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt zijn ontvangen. Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Toelichting

1 Samenvatting

1. Grootverbruikers contracteren op grond van artikel 24 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) transportvermogen bij de netbeheerder. Grootverbruikers hebben het recht om het door hen gecontracteerd transportvermogen (hierna: GTV) op elk moment te gebruiken. De netbeheerder dient te waarborgen dat er voldoende transportcapaciteit beschikbaar is en dient de transportcapaciteit uit te breiden waar nodig.
2. Door de energietransitie is de vraag naar transportvermogen enorm toegenomen. Daardoor is er op dit moment op veel plekken in Nederland onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar. Vanwege transportschaarste op het net kan de netbeheerder op dit moment niet aan alle transportverzoeken voldoen. Dit remt de energietransitie omdat het in de weg staat aan de verduurzaming van verbruik door elektrificatie en aan de opschaling van duurzame opwek.
3. Door het toepassen van GOTORK (Gebruik Op Tijd Of Raak het Kwijt)¹ kan de netbeheerder het GTV van grootverbruikers die onnodig veel transportcapaciteit gecontracteerd hebben verlagen als zij dit niet binnen een redelijke termijn zullen gebruiken. Dit geeft de netbeheerder meer zekerheid over het toekomstig netgebruik van zijn aangeslotenen en wordt het risico op onverwachte toenames in netgebruik verkleind. Hierdoor hoeft de netbeheerder kleinere veiligheidsmarges aan te houden voor de verwachte natuurlijke groei in het net bij het bepalen van de toekomstige vraag naar transport. Als gevolg hiervan kan het net efficiënter worden gebruikt en kunnen meer aanvragen om transport gehonoreerd worden.
4. Omdat het verlagen van het GTV van een aangeslotene een beperking is van de rechten van de aangeslotene maakt de ACM toepassing van GOTORK door de netbeheerder alleen mogelijk binnen congestiegebieden. In deze gevallen is het onwenselijk dat transportcapaciteit onnodig wordt vastgehouden. Dit beperkt namelijk de nettoegang van andere afnemers. De ACM roept netgebruikers daarom in algemene zin op om kritisch te kijken naar hun netbelasting en of zij hun netbelasting kunnen verminderen. Daarnaast kan GOTORK niet worden toegepast bij specifiek aangewezen aangeslotenen met een maatschappelijke functie.
5. De met dit codebesluit vastgelegde bepalingen specificeren de omstandigheden en randvoorwaarden op basis waarvan de netbeheerder GOTORK kan toepassen.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

6. De ACM is op 6 oktober 2022 een consultatie gestart over alternatieve transportrechten en GOTORK.² De ACM heeft 38 zienswijzen ontvangen op haar consultatie.³ Deze zienswijzen heeft de ACM betrokken bij de uitgangspunten die de ACM heeft geformuleerd over onder meer GOTORK. Kort gezegd is de ACM tot de conclusie gekomen dat GOTORK onder voorwaarden een waardevolle toevoeging is. De ACM heeft dit uitgewerkt in haar eindnotitie over de consultatie. De ACM heeft de eindnotitie op 28 juni 2023 gepubliceerd.⁴ De ACM heeft de resultaten van de consultatie vervolgens betrokken bij het onderhavige codewijzigingstraject.
7. De ACM stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) regelgeving vast voor de energiemarkt. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van de

¹ GOTORK is hetzelfde als use it or lose it (UIOLI). Voor de eenduidigheid gebruikt de ACM in de besluit alleen de term GOTORK.

² Zie [Consultatie alternatieve transportrechten en 'use it or lose it' \(acm.nl\)](#).

³ Zie [Publicatie consultatiereacties alternatieve transportrechten en use it or lose it | ACM.nl](#)

⁴ Zie uitgebreid [Publicatie eindnotitie consultatie ATR en UIOLI/GOTORK \(acm.nl\)](#), §4.5.

gezamenlijke netbeheerders dat de ACM op 4 november 2022 heeft ontvangen. Met dit voorstel willen de gezamenlijke netbeheerders het mogelijk maken om in (dreigende) congestiegebieden het GTV van aangeslotenen te verlagen, wanneer deze niet volledig gebruikt wordt.

8. Op 19 april 2023 heeft de ACM een informatieverzoek⁵ aan NBNL toegestuurd met vragen ter verduidelijking van het voorstel. NBNL heeft dit informatieverzoek op 17 mei 2023 beantwoord⁶.
9. De ACM heeft op 3 juli 2023 de gezamenlijke netbeheerders de opdracht⁷ gegeven om het codevoorstel te wijzigen. Daarbij heeft de ACM de resultaten van haar consultatie over alternatieve transportrechten en GOTORK betrokken. De ACM heeft de reactie van de gezamenlijke netbeheerders met het gewijzigde voorstel van de gezamenlijke netbeheerders op 6 september 2023 ontvangen.
10. De ACM kijkt met dit besluit op enkele inhoudelijke punten af van het door de netbeheerders ingediende codevoorstel. Bij de inhoudelijke beoordeling van het voorstel worden deze wijzigingen toegelicht. Daarnaast heeft de ACM waar nodig kleine tekstuele wijzigingen of correcties met betrekking tot grammatica, spelling en interpunctie gedaan. Deze worden in dit besluit niet verder toegelicht.
11. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft de ACM het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. De terinzagelegging is gemeld in de Staatscourant van 26 oktober 2023. De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen zes weken hun zienswijzen op het ontwerp kenbaar te maken.
12. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat zoals bedoeld in Richtlijn 2015/1535 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden aan de Europese Commissie

3 Beoordeling

3.1 Procedureel

13. De ACM constateert dat het voorstel op 6 oktober 2022 met representatieve organisaties is besproken. Bij het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en de indieners hebben in het voorstel aangegeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht. Naar het oordeel van de ACM voldoet het voorstel daarmee aan de vereisten bedoeld in artikel 33, eerste en tweede lid, van de E-wet.

3.2 Inhoudelijk

14. Dit besluit maakt de toepassing van GOTORK mogelijk. GOTORK refereert naar het door de netbeheerder verlagen van het GTV als dit (deels) onnodig aangehouden wordt en dit niet binnen een redelijke termijn gebruikt zal worden. Hiertoe worden op voorstel van de gezamenlijke netbeheerders een artikel toegevoegd aan de Netcode elektriciteit.

⁵ ACM/UIT/595554

⁶ ACM/IIN/773995, BR-2023-1976

⁷ ACM/UIT/601394

15. De toepassing van GOTORK wordt aan voorwaarden verbonden om de transportrechten van aangeslotenen te beschermen. In de volgende paragrafen wordt toegelicht wat deze voorwaarden zijn en hoe hier in de codebepalingen invulling aan gegeven wordt.

3.2.1 Toepassing van GOTORK enkel in congestiegebieden en niet bij essentiële voorzieningen

16. Het verlagen van het GTV van een grootverbruiker door de netbeheerder, zonder dat de aangeslotene hierom verzocht heeft, vormt een beperking van de transportrechten van de aangeslotenen. De ACM acht de inzet hiervan dus alleen redelijk en evenredig wanneer deze bijdraagt aan het verlichten van transportschaarste. Bij schaarste heeft het onnodig vasthouden van transportcapaciteit door grootverbruikers namelijk gevolgen voor andere bestaande en toekomstige netgebruikers.⁸
17. GOTORK geeft de netbeheerder meer zekerheid over de natuurlijke groei van het netgebruik van zijn aangeslotenen. Dit biedt de netbeheerder de mogelijkheid om een betere inschatting te maken van de toekomstige vraag naar transportcapaciteit. Hierdoor heeft de netbeheerder meer zekerheid over de toekomstige netbelasting en kan de netbeheerder meer verzoeken om transport honoreren. Dit is alleen het geval wanneer er sprake is van transportschaarste of deze voorzien wordt en onzekerheid over de natuurlijke groei van het netgebruik het uitgeven van nieuwe transportrechten belemmert. In deze situatie gebruiken netbeheerders namelijk een veiligheidsmarge bij de inschatting van de toekomstige netbelasting om schade of uitval door overbelasting in de toekomst te voorkomen. GOTORK beperkt de veiligheidsmarge waarmee netbeheerders rekenen. Buiten congestiegebieden spelen de veiligheidsmarges geen beperkende rol. Voor de volledigheid wijst de ACM erop dat netbeheerders bij de berekening van de netbelasting uit dienen te gaan van de daadwerkelijke fysieke netbelasting en de netbelasting dus niet baseren op gecontracteerde capaciteit.⁹
18. Om deze reden bepaalt artikel 7.18, eerste lid, onderdeel b dat GOTORK enkel wordt toegepast in congestiegebieden zoals bedoeld in artikel 9.9, eerste lid van de Netcode elektriciteit.
19. In lijn met congestiemanagement, worden essentiële voorzieningen uitgezonderd van de toepassing van GOTORK. Toepassen van GOTORK kan er namelijk voor zorgen dat het functioneren van deze voorzieningen in gevaar komt. Deze uitzondering is vergelijkbaar met de bestaande uitzondering voor congestiemanagement.
20. Het in dit besluit vastgestelde artikel 7.18, eerste lid, onderdeel b wijkt af van het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. Het voorstel beoogd om GOTORK niet alleen toepasbaar te maken in congestiegebieden zoals bedoeld in artikel 9.9, eerste lid van de Netcode elektriciteit maar ook in dreigende congestiegebieden. Dit zijn gebieden die nog geen officieel congestiegebied zijn maar waar op termijn wel transportschaarste verwacht wordt. Het gewijzigde voorstel omschrijft deze als volgt:

een gebied waarvoor de netbeheerder op grond van artikel 9.4, eerste lid, voorziet dat met inachtneming van artikel 16, eerste lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998, in het desbetreffende netgebied de beschikbare transportcapaciteit, als bedoeld in artikel 9.5, vierde lid, binnen 12 maanden ontoereikend zal zijn om in te gaan op een verzoek om het doen van een aanbod voor het uitvoeren van transport als bedoeld in artikel 9.6, eerste lid

21. De ACM is van mening dat de netbeheerder op een transparante wijze bekend dient te maken waar transportschaarste verwacht wordt. De ACM ziet de vooraankondiging, zoals bedoeld in artikel 9.9 van de Netcode, als een duidelijk gedefinieerde transparante wijze van bekendmaking. Indien een netbeheerder immers congestie in de toekomst verwacht, dient hij een

⁸ Zie ook [Publicatie eindnotitie consultatie ATR en UIOLI/GOTORK \(acm.nl\)](#), p. 19.

⁹ Zie ook [Publicatie eindnotitie consultatie ATR en UIOLI/GOTORK \(acm.nl\)](#), p. 17-18.

vooraankondiging te publiceren en de mogelijkheden tot het oplossen van congestie in dat gebied te onderzoeken. De ACM meent dat als de netbeheerder concrete aanleiding heeft in een gebied een tekort aan transportcapaciteit te verwachten hij ook voor dit gebied een vooraankondiging dient te doen. Dit geldt ook voor gebieden waarin het tekort aan transportcapaciteit op een langere termijn dan 12 maanden wordt verwacht. In een dergelijk gebied kan er immers sprake zijn van een tekort aan beschikbare transportcapaciteit, zoals bedoeld in artikel 9.9, eerste lid, van de Netcode. De ACM stelt daarom dat een congestiegebied en dreigend congestiegebied niet twee te onderscheiden gevallen zijn, zoals de gezamenlijke netbeheerders voorstellen, maar dat er in beide gevallen sprake is van een gebied waarvoor een vooraankondiging dient te worden gedaan.

22. Gelet op het bovenstaande heeft de ACM het voorgestelde artikel 7.18, eerste lid, onderdeel b sub 2 niet opgenomen in het besluit. Hiermee sluit de ACM aan bij een gelijksoortige wijziging in het ontwerp codebesluit non-firm ATO¹⁰

3.2.2 Toepassing van GOTORK enkel bij een substantiële hoeveelheid ongebruikt GTV

23. Gezien de huidige transportschaarste en de gevolgen hiervan voor de samenleving acht de ACM een brede toepassing van GOTORK wenselijk. De ACM kiest er daarom voor om de toepassing van GOTORK mogelijk te maken voor alle aangeslotenen met een substantiële hoeveelheid onbenut GTV, van wie redelijkerwijs verwacht kan worden dat zij bewust en planmatig omgaan met hun GTV. De in dit codebesluit vastgelegde grens voldoet volgens de ACM aan deze beide eisen.
24. Ten eerste acht de ACM onbenut GTV substantieel wanneer dit een groot deel van het totale bedraagt. In dit geval mag volgens de ACM van de aangeslotene verwacht worden dat deze kan motiveren waarom dit GTV wordt aangehouden en op welke termijn dit gebruikt zal worden. Om deze reden besluit de ACM om -in lijn met het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders- GOTORK toepasbaar te maken bij aangeslotenen die gedurende 12 maanden tenminste de helft van hun GTV onbenut laten.
25. Ten tweede acht de ACM onbenut GTV substantieel wanneer in absolute zin substantieel is voor het net. Ook in deze gevallen acht de ACM het redelijk dat de netbeheerder de mogelijkheid krijgt om GOTORK toe te passen. Hiervoor wordt aangesloten bij de verplichtingen tot het afgeven van plannings- en prognose gegevens opgenomen in paragraaf 13.2 van de Netcode elektriciteit.
26. De artikelen in deze paragraaf bepalen, onder anderen, dat aangeslotenen van wie (een wijziging in) het netgebruik substantieel is voor de netstabiliteit verplicht zijn om individueel plannings- en prognosegegevens te verstrekken aan de netbeheerder. Hierin moeten zij voor zowel de korte- als lange termijn aangeven in welke mate zij gebruik verwachten te maken van hun aansluiting. Dit is van toepassing op:
 - a. aangeslotenen op het landelijk hoogspanningsnet,
 - b. en aangeslotenen op het distributienet vanaf een maximumcapaciteit (bij elektriciteitsproductie-eenheden) of een maximaal af te nemen werkzaam vermogen (bij verbruiksinstallaties) van 1 MW.
27. Uit dit artikel volgt ook dat deze aangeslotenen reeds bewust en planmatig omgaan met hun GTV. Van deze aangeslotenen mag dus verwacht worden dat deze redelijkerwijs een inschatting kunnen maken van de mate waarin, en de termijn waarop, zij gebruik zullen maken van het door hen aangehouden GTV.

¹⁰ [Ontwerp codebesluit non-firm ATO | ACM.nl](#)

28. Gezien het feit dat het om het voor het net substantiële hoeveelheid GTV gaat en van deze aangeslotenen reeds verwacht wordt dat deze planmatig met zijn GTV omgaan, acht de ACM het redelijk dat de netbeheerder bij deze aangeslotenen GOTORK kan toepassen
29. De ACM benadrukt dat dit niet betekent dat bij elk voorval van onbenut GTV van tenminste 1 MW, het GTV door de netbeheerder verlaagt zal worden. Ten eerste treed de netbeheerder eerst in overleg met de aangeslotene om te bepalen of er daadwerkelijk sprake is van onbenut GTV. Daarnaast houdt de netbeheerder bij de verlaging rekening met het GTV wat nog wel gebruikt zal worden binnen de redelijke termijn zoals bedoeld in artikel 7.18 tweede lid. Ten slotte acht de ACM het redelijk dat de netbeheerder hierbij meeweegt of het ongebruikte deel van het GTV een substantieel deel is van het totale GTV. Gegeven dat HS-aangeslotenen in de meeste gevallen over substantieel meer GTV beschikken dan MS-aangeslotenen, kan de noodzakelijkheid van eenzelfde hoeveelheid ongebruikt GTV door de netbeheerder anders beoordeeld worden voor MS- dan wel HS-aangeslotenen.
30. De in dit besluit opgenomen vermogensgrens van 1 MW wijkt af van het door de gezamenlijke netbeheerders voorgestelde grens van 10 MW voor aangeslotenen op hoogspanningsnetten van 110 kV of hoger. De ACM heeft ervoor gekozen een andere grens vast te stellen omdat de voorgestelde grens niet voldeed aan de in randnummer 23 beschreven uitgangspunten. Dit heeft geleid tot het schrappen van het tweede lid uit het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders en enkele tekstuele aanpassingen in de rest van het artikel. Hierna wordt toegelicht waarom de in dit besluit opgenomen vermogensgrens afwijkt van het door de gezamenlijke netbeheerders ingediende voorstel.
31. In het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders is voor aangeslotenen op hoogspanningsnetten van 110 kV of hoger, een aparte grens opgenomen voor de hoeveelheid ongebruikt GTV waarna de netbeheerder met de aangeslotene in overleg treedt. Deze grens bedraagt 10 MW, of indien lager ten minste 50%, ongebruikt GTV. De gezamenlijk netbeheerders sluiten hiermee aan bij de grens die reeds benoemd wordt in de artikelen 13.11, negende lid, onderdeel b en 13.13, zevende lid, onderdeel b. Deze bepalingen hebben betrekking op het doorgeven van plannings- en prognosegegevens, waarbij 10 MW de grenswaarde is waarboven een aangeslotene met een elektriciteitsproductie-eenheid respectievelijk een verbruiksinstallatie groter dan 200 MW wijzigingen in zijn prognoses dient door te geven. Zij verwachten dat hiermee in totaal vijf aangeslotenen op netten van 110 kV of hoger in aanmerking komen voor de toepassing van GOTORK.
32. Ten eerste constateert de ACM dat de 10 MW grens waar de gezamenlijke netbeheerders bij aansluiten, betrekking heeft op wijzigingen van prognoses van netgebruik die één dag van te voren worden aangeleverd door aangeslotenen met een maximumcapaciteit of maximaal af te nemen werkzaam vermogen van tenminste 200 MW. De ACM ziet geen duidelijk verband tussen deze grens en de inschatting van het op lange termijn benodigde GTV die voor GOTORK relevant is.
33. Ten tweede geldt de verplichting tot het aanleveren van plannings- en prognose gegevens voor alle aangeslotenen op het landelijk hoogspanningsnet. De netbeheerder acht het klaarblijkelijk van al deze aangeslotenen relevant voor de netbeheerder dat zij hun plannings- en prognose gegevens doorgeven. Daarnaast kan, zoals uiteengezet in randnummer 26, ook van al deze aangeslotenen redelijkerwijs verwacht worden dat zij een inschatting kunnen maken van hun toekomstige netbelasting, dit is niet past het geval vanaf 10 MW onbenut GTV.
34. Ten slotte kan GOTORK met de door de gezamenlijk netbeheerders voorgestelde grens van 10 MW, slechts bij een beperkt aantal aangeslotenen op hoogspanningsnetten van 110 kV of hoger toegepast worden. Dit beperkt de potentiële effectiviteit van het instrument GOTORK, wat de ACM onwenselijk acht.

35. Het hier bovenstaande overwegende acht de ACM de door de gezamenlijk netbeheerders voorgestelde grens van 10 MW voor aangeslotenen op een hoogspanningsnet van 110 kV of meer, onvoldoende onderbouwd. Daarom ziet de ACM geen reden om een aparte grens op te nemen voor het toepassen van GOTORK bij aangeslotenen op een hoogspanningsnet met een spanning van meer dan 110 kV. De ACM benadrukt hierbij nogmaals dat, zoals uiteengezet in randnummer 29, de netbeheerder bij het bepalen van het onnodig aangehouden GTV meeweegt of het ongebruikte GTV een substantieel deel vormt van het totale GTV.

3.2.3 Vaststellen onbenutte capaciteit en redelijke termijn waarbinnen onbenutte capaciteit gebruikt moet worden

36. Nadat de netbeheerder op basis van de in het eerste lid vastgestelde criteria in overleg is getreden met de aangeslotene stelt de netbeheerder vast of er sprake is van onnodig aangehouden GTV. Dit doet de netbeheerder op basis van, onder andere:
- de in onderdeel a van het tweede lid benoemde prognose gegevens,
 - de realisatievordering van de geplande installatie; of
 - het in het eerste lid bedoelde overleg.
37. Aan de hand van deze gegevens bepaalt de netbeheerder of het ongebruikte deel van het GTV binnen een redelijke termijn gebruikt zal worden. Deze redelijke termijn wordt met dit besluit in beginsel vastgesteld op 12 maanden maar de netbeheerder kan hier, mits voldoende onderbouwd door de aangeslotene, van afwijken. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor specifieke type activiteiten van aangeslotenen zoals bouwprojecten met een lange doorlooptijd, of aangeslotenen waarbij de totale vraag naar elektriciteit zich pas over enkele jaren manifesteert zoals datacentra en logistieke laadpleinen. Daarnaast zullen er aangeslotenen zijn waar volledig gebruik van het GTV initieel wel binnen 12 maanden mogelijk was maar waar dit door omstandigheden buiten hun invloedssfeer niet meer mogelijk is. In deze gevallen kan door de netbeheerder een periode van langer dan 12 maanden als redelijke termijn gehanteerd worden mits de aangeslotene aannemelijk kan maken dat dit noodzakelijk is. Dit vormt een uitzondering op de regel, waarbij de bewijslast ligt bij de aangeslotene.¹¹
38. De ACM kijkt met de gekozen formulering van het tweede en derde lid af van het gewijzigde voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. In dit voorstel werd de redelijke termijn bepaald als een periode van “tenminste 12 maanden”. De ACM constateert dat deze formulering enkel bepaalt dat een redelijke termijn niet korter kan duren dan 12 maanden. Hier blijkt echter niet uit dat de periode van 12 maanden als standaard termijn wordt gehanteerd waarvan alleen afgeweken kan worden, met een onderbouwing van de aangeslotene dat deze termijn onredelijk is, wordt gehanteerd. De ACM acht de formulering van de gezamenlijke netbeheerders om deze reden te vrijblijvend en deze aangepast in het dictum van het besluit.

3.2.4 Het verlagen van het GTV bij vastgestelde onbenutte capaciteit die niet binnen een redelijke termijn gebruikt zal worden

39. Wanneer de netbeheerder constateert dat er sprake is van onnodig aangehouden GTV die niet binnen een redelijke termijn gebruikt zal worden verlaagt de netbeheerder het GTV. Het GTV wordt verlaagd naar de hoogste (gebruikte) kW_{max} waarde van de voorgaande 24 maanden of, indien dit hoger is, naar een waarde waarvan de aangeslotene op basis van prognose gegevens aannemelijk kan maken dat deze noodzakelijk is¹².
40. Deze verlaging van het GTV geldt vanaf het moment dat deze aanpassing wordt doorgevoerd.

¹¹ Zie ook [Publicatie eindnotitie consultatie ATR en UIOLI/GOTORK \(acm.nl\)](#), p. 18.

¹² Zie ook [Publicatie eindnotitie consultatie ATR en UIOLI/GOTORK \(acm.nl\)](#), p. 19

3.2.5 Nieuwe verzoek om transportvermogen na toepassing GOTORK

41. Een aangeslotene van wie het GTV is verlaagd door de netbeheerder overeenkomstig artikel 7.18 derde lid, kan een nieuwe aanvraag indienen voor het verhogen van het GTV indien er ten opzichte van de eerdere aanvraag nieuwe omstandigheden zijn die een dergelijke aanvraag rechtvaardigen. Indien deze aangeslotene zich nog steeds in een congestiegebied bevindt acht de ACM het echter redelijk dat deze aangeslotene aannemelijk maakt dat deze capaciteit daadwerkelijk benodigd is.

4 Reactie op ontvangen zienswijzen

PM

's-Gravenhage,
Datum:

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

drs. M.R. Leijten
bestuurslid